

De Nijverheid aardgasvrij, wij zijn erbij

De Nijverheid wordt een aardgasvrije buurt. In september is bekend geworden dat De Nijverheid 4,25 miljoen euro krijgt van het Rijk om dit voor elkaar te krijgen. Wanneer het gaat gebeuren, is nog niet bekend. In 2019 gaan gemeente en Welbions beginnen met het maken van plannen. Hóe we van het aardgas af gaan, is nog een flinke puzzel. De gemeente Hengelo en Welbions hebben ook nog niet alle antwoorden. We hebben al wel nagedacht over de mogelijkheden. In deze nieuwsbrief leest u daar meer over.

Half oktober was er een zeer goed bezochte inloopavond in De Klokstee.

Wat kunt u zelf doen?

Of u uw huis straks verwarmt met een warmtenet, een warmtepomp of een andere techniek, zorg altijd eerst dat u uw huis zo goed mogelijk isoleert. Anders verliest het huis heel veel warmte en blijft u stoken. Woont u in een huurhuis van Welbions? De komende jaren worden de woningen in De Nijverheid duurzamer gemaakt. Dit betekent dat ook de isolatie wordt verbeterd.

Waarom aardgasvrij?

In 2030 gaat de gaskraan in Groningen dicht en in 2050 wil Nederland aardgasvrij zijn. Dit is nodig omdat de verbranding van aardgas zorgt voor klimaatverandering; wereldwijd stijgt de temperatuur. Dit heeft enorme gevolgen voor de aarde. In de toekomst willen we daarom geen brandstoffen zoals aardgas meer gebruiken. Het is belangrijk om energie te besparen en om duurzame energie te gebruiken.

Tip voor huiseigenaren:

Bezoek het digitale loket
www.duurzaamthuiswente.nl
of vraag vrijblijvend en onafhankelijk advies van de wooncoaches van DuurzaamThuis Twente via 088-18 50 130 of info@duurzaamthuiswente.nl

Wat doet de gemeente zelf?

De gebouwen van de gemeente zijn nog niet aardgasvrij. Wel wil de gemeente Hengelo de gebouwen 'bijna-energie neutraal' renoveren. We bekijken nu wat de energielabels en energieadviezen van de gebouwen zijn. Maar ook hoeveel energie we verbruiken. Voor het Twentebad zijn er al heel veel stappen gezet. We willen het zwembad aardgasloos en 100% duurzaam maken.

Welbions: werken aan een duurzame woning en wijk

Welbions staat voor een grote uitdaging! In 2050 moeten alle woningen en gebouwen die we hebben evenveel energie opleveren dan ze verbruiken. Hoe doen we dit? Door onze woningen bij het opknappen duurzamer te maken, door ledverlichting in algemene ruimten te plaatsen en zonnepanelen aan te bieden aan huurders. Door groene stroom in te kopen, zonnepanelen op ons kantoorpand en door afval te scheiden op kantoor. Het zijn enkele voorbeelden die helpen om Hengelo en Borne ook in de toekomst leefbaar te houden. Zo werken we samen aan een duurzame woning en wijk.

welbions®

Veelgestelde vragen

• Wat kost het om een huis aardgasvrij te maken?

Om een huis aardgasloos te maken, moet de traditionele CV-ketel worden vervangen door een techniek die niet op aardgas werkt. Welke techniek dat is, hangt weer van het huis af. Sowieso is het slim om het huis eerst zo goed mogelijk te isoleren, want dan is er minder warmte nodig. Ook de kosten van isolatie kunnen per huis erg verschillen. Moeten naast de muren ook nog de vloer en het dak worden geïsoleerd? Is er een spouw aanwezig, of moeten de muren van binnen of van buiten worden geïsoleerd? Allemaal vragen die mede bepalen wat de kosten worden voor een aardgasloos huis. Er is dus niet één bedrag te noemen, maar gemiddeld gaat men op dit moment uit van € 30.000 voor een bestaand huis.

• Moet ik alles zelf betalen?

Gemeente Hengelo heeft 4,25 miljoen euro subsidie gekregen van de Overheid om De Nijverheid aardgasvrij te maken. Dit geld is bedoeld om technieken te betalen die warmte maken zonder aardgas te gebruiken. Op dit moment is nog niet bekend voor welke technieken dit geld gebruikt gaat worden. De gemeente gaat hier de komende tijd plannen voor maken samen met Welbions en de inwoners in deze buurt.

• Wanneer wordt de Nijverheid aardgasloos?

Alle gemeenten in Nederland moeten uiterlijk 2021 warmteplannen maken voor de hele stad. Warmteplannen beantwoorden vragen als: welke aardgasloze technieken kun je het beste waar gebruiken? Wat kost dit en wie gaat het betalen? Dat betekent nog niet dat alle wijken in Hengelo dan ook al aardgasloos moeten zijn.

Dankzij de subsidie die de gemeente Hengelo heeft gekregen, is De Nijverheid de eerste buurt in Hengelo waar we beginnen met het aardgasloos maken. Wanneer er wat gaat gebeuren is nog niet bekend. Maar in 2019 gaan gemeente en Welbions wel beginnen met het maken van de plannen. De planning stemt de gemeente graag af met de inwoners en Welbions.

• Is een woning zonder aardgas meer waard?

Als u uw huis verkoopt, moet u zorgen voor een energielabel bij dat huis. Een huis met een A-label is het meest energiezuinig. Een huis met een G-label is het minst energiezuinig. Steeds meer mensen letten bij de koop van een woning op het energielabel. Onderzoek laat zien dat huizen met een hoger energielabel ongeveer 2% duurder verkocht worden dan vergelijkbare huizen met een lager energielabel. Ook staan deze huizen gemiddeld korter te koop. Investeren in een duurzaam huis, betaalt zich dus weer terug bij de verkoop. Men verwacht dat deze invloed in de toekomst nog groter wordt.

Wist u dat?

Sinds 1 juli 2018 moeten alle huizen aardgasvrij gebouwd worden. Dat betekent dat een nieuw huis extra goed geïsoleerd moet worden. En dat er een verwarmingssysteem moet komen dat niet op aardgas werkt.

Aardgasvrij: welke mogelijkheden zijn er?

Wat is het beste alternatief voor aardgas in De Nijverheid? Dat zijn de gemeente en Welbions nu aan het bekijken. We zetten alvast een aantal alternatieven op een rijtje.

Warmtenet

Een warmtenet transporteert warm water naar woningen, kantoren en andere gebouwen. Hengelo heeft ook een warmtenet. Het water komt van industriële restwarmte van AkzoNobel en gaat via een stelsel van pijpen en leidingen naar de gebruikers. Dit warme water gebruikt u in de verwarming. En met de warmte uit dit water verwarmt u ook het (schone) water voor wasbak, douche of bad.

Elektrische oplossingen

'All electric' is een verzamelnaam voor alle technieken waarmee we warmte maken met behulp van elektriciteit. Een 'all electric' huis gebruikt dus geen aardgas meer. De elektrische warmtepomp vervangt bijvoorbeeld de cv-ketel. Wilt u echt plezier hebben van uw warmtepomp, dan moet u ook een aantal andere dingen goed regelen: lage temperatuur verwarming en isolatie. Als uw huis 'all electric' wordt, betekent dat natuurlijk ook dat u niet meer kunt koken op aardgas. Datzelfde geldt voor Warmtenet. Een inductiekookplaat is dan een goed alternatief.

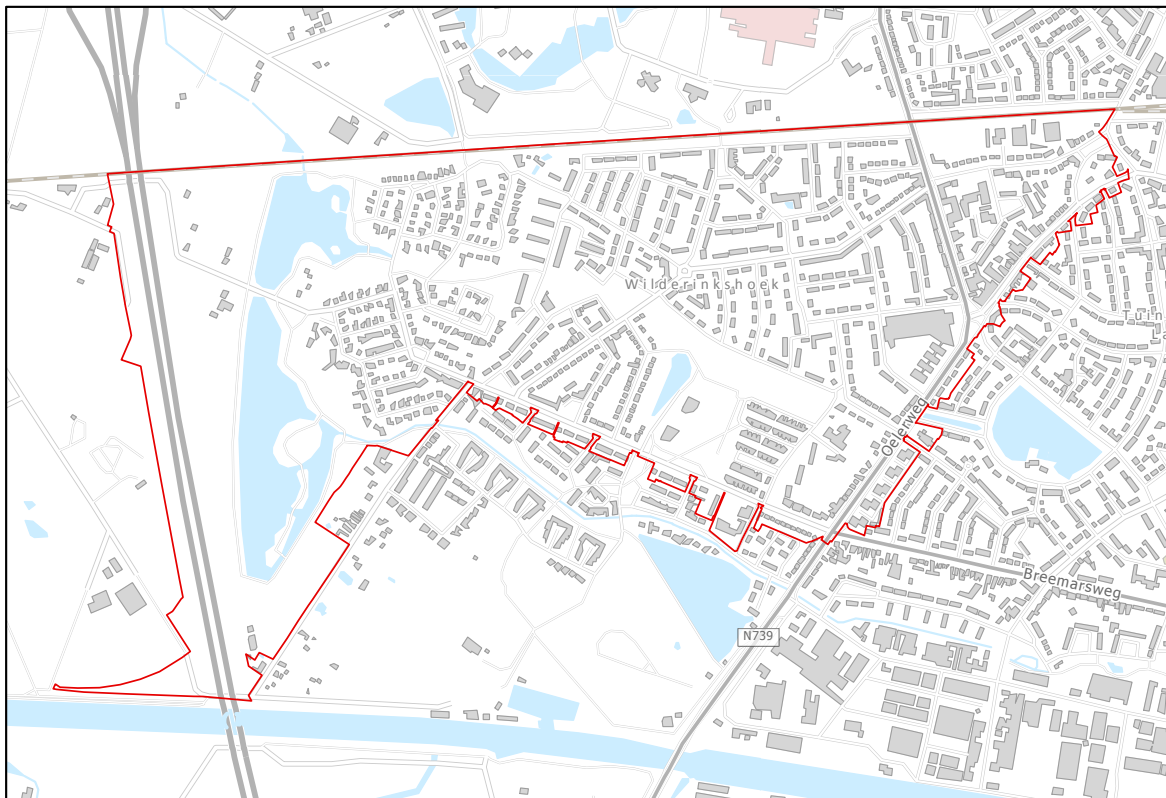
Bodemwarmte

We kunnen gebruik maken van de warmte (of koude) die in onze grond zit. Als we de bodem in gaan, komen we warm water tegen. Deze warmte kunnen we gebruiken in gebouwen. Dit heet geothermie. Helaas is deze techniek heel duur en de grond onder Hengelo lijkt nauwelijks geschikt voor geothermie. Maar er zijn ook andere mogelijkheden, zoals een systeem dat de warmte minder diep uit de grond haalt.

Voor meer vragen en antwoorden gaat u naar

www.hengelo aardgasvrij.nl

Buurtgrens
Nijverheid die
gemeente en
Welbions
hanteren.

Van het Bewoners Overleg Nijverheid (BON)

"Wij als Bewoners Overleg Nijverheid (BON) zijn blij dat we in zo'n vroeg stadium betrokken zijn bij het project rondom het warmteplan. We blijven in goed overleg met gemeente, Welbions en de projectgroep "warmteplannen Nijverheid". Ons doel is alle inwoners van De Nijverheid, zowel huurders als huiseigenaren, zo goed mogelijk te informeren over de voortgang van het project.

Hiervoor stellen wij zelf ook een werkgroep samen met vertegenwoordigers uit de buurt. Zo krijgen we een goed idee wat er speelt. Wij willen ervoor zorgen dat er zo veel mogelijk gelijkheid in behandeling is én blijft voor huurders en huiseigenaren.

Ons eerste speerpunt is dat er zo snel mogelijk antwoorden komen op de vragen die zijn gesteld tijdens de bijeenkomst in het Vertierkwartier in de Klokstee. Met na-

druk wijzen wij er nogmaals op dat we de belangen van zowel huurders als huiseigenaren behartigen. Zij kunnen altijd met vragen en/of opmerkingen terecht bij ons. Op dinsdag is er altijd een spreekuur in "De Bouwmeester", Marthastraat 20 tussen 16.00 uur en 17.30 uur. Ook kan er per mail gereageerd worden (info@denijverheid.nl)."

Namens het bestuur van BON,
Claudia Vos

Bestuur BON, niet op de foto: André Aansorgh en Johnny Dat

Colofon

De nieuwsbrief Nijverheid Aardgasvrij is een uitgave van de gemeente Hengelo en Welbions met advies van Bewoners Overleg Nijverheid (BON)
Uitgave 1, januari 2019

Meer informatie

- www.hengelo aardgasvrij.nl
- duurzaam@hengelo.nl of klantenservice@welbions.nl
- 14 074 (gemeente hengelo) of (074) 246 83 00 (Welbions)

Onderzoeksresultaten van Universiteit Twente bekend Nijverheid positief over gebruik duurzame energie

Als bewoner van de Nijverheid hebt u in januari ongetwijfeld een vragenlijst in de brievenbus gevonden met de oproep om mee te doen aan het onderzoek van de Universiteit Twente over het onderwerp 'aardgasvrij'. De uitkomsten van het onderzoek zijn nu bekend. De meeste mensen die de vragenlijst invulden, vinden het belangrijk om bij te dragen aan een beter milieu, bijvoorbeeld door duurzame energie te gebruiken. Ruim 56% is het eens of helemaal eens met de stelling dat het goed is dat Nederland aardgasvrij wordt in de toekomst. Huurders zijn net iets positiever dan woningeigenaren.

Maandagavond 11 maart werden zo'n 100 belangstellenden bijgepraat over de plannen voor De Nijverheid tijdens de jaarvergadering van het Bewoners-Overleg Nijverheid (BON). Dinsdagavond 12 maart was wijk-comité 't Genseler aan de beurt. Daar waren zo'n 50 mensen aanwezig.

Woningeigenaren vinden de installatiekosten en gebruikskosten veruit het belangrijkste onderwerp in het project, huurders woongenot en gebruikskosten.

Miljoenensubsidie

Heel Nederland moet voor 2050 aardgasvrij zijn. De Nijverheid is samen met 26 andere wijken door de overheid gekozen om de komende jaren aardgasvrij te worden. De UT onderzocht wat u van de plannen vindt. Aan het onderzoek

hebben 620 wijkbewoners meegedaan; iets meer mensen met een koopwoning dan een huurwoning. Het aantal huishoudens in de wijk is ongeveer 2.250. Dat betekent dat ruim 27% van alle huishoudens aan het onderzoek heeft deelgenomen. Dat is een mooi resultaat! Bedankt dat zoveel van u de moeite namen om de vragenlijst in te vullen! Inmiddels is onder vier buurtbewoners een VVV-bon verloot voor hun deelname.

[lees verder op pagina 2]

[vervolg voorpagina]

Communicatie

Uit het onderzoek van de Universiteit Twente komt verder naar voren dat u goed geïnformeerd wilt worden bij nieuwe ontwikkelingen. De voorkeur gaat hierbij uit naar een nieuwsbrief in de brievenbus (voorkeur huurders) en een e-mail met informatie (voorkeur woningeigenaren). Het overgrote deel van de buurt vindt informatie via sociale media niet

nodig en heeft geen behoefte aan een gesprek 'aan de deur'.

Uw zorgen

De mensen in de Nijverheid hebben wel kennis van de plannen van het Rijk om in 2050 van het gas af te zijn, maar hebben minder in beeld wat er allemaal thuis moet gebeuren. Uw belangrijkste zorg gaat over de kosten. U wilt weten hoeveel het alterna-

tief voor aardgas gaat kosten en wie dat gaat betalen, maar ook hoe de subsidie wordt verdeeld, hoeveel de isolatie kost en of er bijvoorbeeld nieuwe pannen aangeschaft moeten worden. U hebt behoefte aan duidelijkheid. Deze vragen beantwoorden we zo snel als dat mogelijk is. Veel informatie is al te vinden op:

www.hengelo aardgasvrij.nl.

Welk alternatief voor aardgas is de beste keuze voor de Nijverheid?

We hebben in de nieuwsbrief van januari verschillende technieken genoemd als alternatief. Bodemwarmte, elektrische oplossingen, zoals een warmtepomp, en warmtenet werden toegelicht. Gemeente en Welbions onderzoeken op het moment deze alternatieven. Belangrijke vragen: Wat is het meest gebruiksvriendelijke alternatief? En wat is de verstandigste keuze?

lijks geschikt. We verwachten dat we de uitkomsten van dit onderzoek rond de zomer 2019 aan u bekend kunnen maken.

We nemen hierin de reacties van de bewonersorganisaties BON en 't Genseler mee. Burgemeester en wethouders en de gemeenteraad nemen dan nog een formeel besluit. U krijgt natuurlijk een tussenstand te horen in de volgende nieuwsbrief.

Welbions betaalt dan de kosten. Welbions vindt het belangrijk dat huurders er in woonlasten niet op achteruit gaan.

Wat is een warmtenet eigenlijk?

Een warmtenet is een netwerk van leidingen onder de grond, waardoor warm water stroomt dat komt van de industrie. Met dit warme water worden huizen verwarmd. Ook wordt schoon

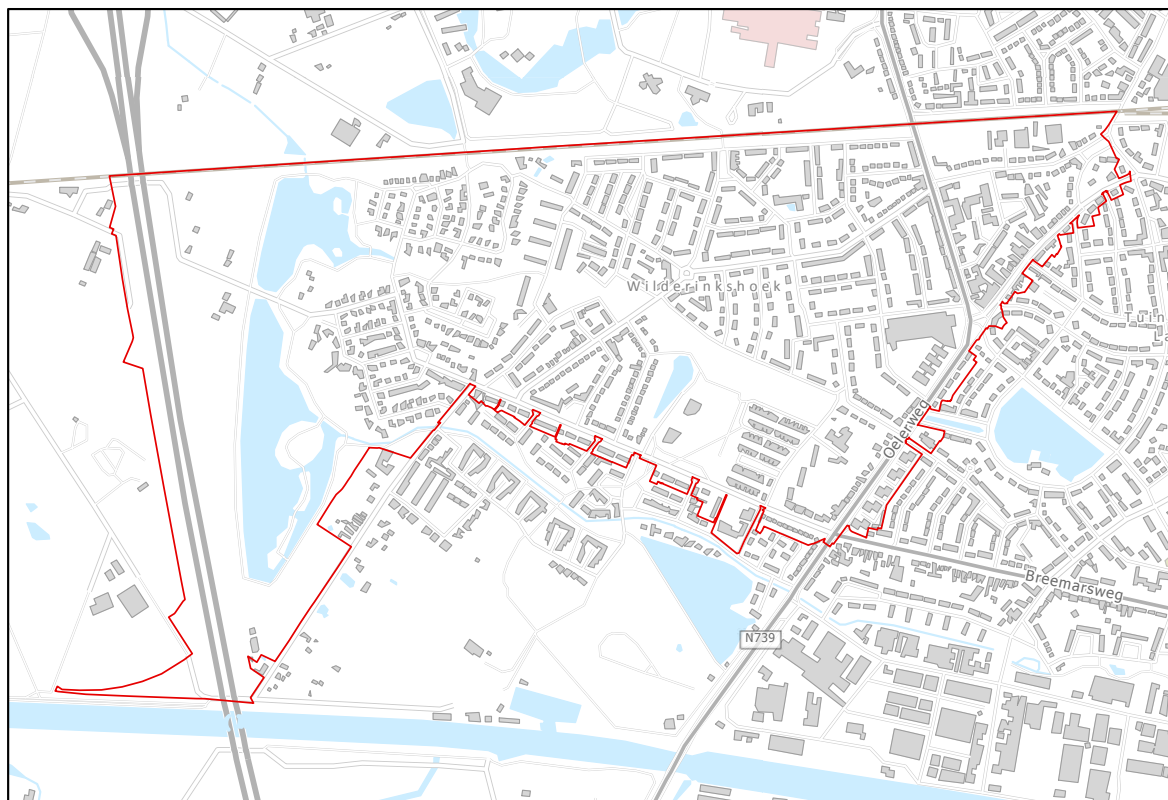
Lichte voorkeur

Het lijkt erop dat warmtenet financieel het aantrekkelijkst is en technisch het meest haalbaar. Daarom gaan gemeente Hengelo en Welbions nu uitgebreid onderzoek doen naar de mogelijkheid om een warmtenet in te zetten om De Nijverheid aardgasvrij te maken. Ook de inzet van een zogenoemde hybride warmtepomp moet nog doorgerekend worden. Bodemwarmte valt definitief af. Deze techniek is heel duur en de bodem onder Hengelo is nauwe-

Wel of niet een warmtenet?

Als De Nijverheid aangesloten wordt op een warmtenet, dan verandert er vrijwel niets in huis. U regelt de temperatuur zoals u gewend bent: met een thermostaat in de kamer en knoppen op de radiatoren. Wel moet u elektrisch gaan koken. Bent u woningeigenaar? Dan maakt u zelf de keuze of u aangesloten wilt worden op het warmtenet. Komt er een warmtenet, dan worden de woningen van Welbions erop aangesloten.

water opgewarmd om mee te douchen. Warmtenetten zijn niet nieuw, zo'n 5% van alle woningen in Nederland is aangesloten op een warmtenet. Ook in Hengelo zijn al woningen aangesloten op een warmtenet: in Berflo Es en Veldwijk Noord. De inschatting is dat zeker de helft van Nederland, vooral in de steden, voor 2050 aangesloten wordt op een warmtenet. (bron: Milieu Centraal)

Buurtgrens
Nijverheid die
gemeente en
Welbions
hanteren.

Projectgebied

In de nieuwsbrief van januari hebben we met een kaartje het projectgebied aangegeven. Uit het onderzoek van de UT blijkt dat het niet bij alle bewoners duidelijk is dat zij onder De Nijverheid vallen (postcodegebied 7555). Inwoners voelen zich toch vaker inwoner van een buurt, zoals 't Genseler of de Nijverheid. De gemeente en Welbions verstaan onder De Nijverheid de buurten

't Genseler (300 woningen), de Nijverheid (1950 woningen) en de randen van de Oelerweg (zie kaart). De gemeente is inmiddels in gesprek met BewonersOverleg Nijverheid (BON) en wijkcomité 't Genseler. De inwoners van de Oelerweg die onder Tuindorp vallen, hebben een brief met informatie over het project gekregen, met extra informatie, omdat hun huis beschermd dorpsgezicht is.

Alternatieven die afvallen:

Er zijn meerdere alternatieven voor aardgas. Daar hebben Welbions en de gemeente over nagedacht. Tijdens de inloopavonden en in het onderzoek van de Universiteit Twente hebt u verschillende alternatieven genoemd. De volgende alternatieven zijn op dit moment niet haalbaar:

- **Waterstof:** De ontwikkeling van deze techniek duurt nog op z'n minst 10 jaar. Als de techniek toe te passen is, is het de vraag of het niet beter voor industrie en transport gebruikt kan worden. Waterstof is dus nu nog niet geschikt als alternatief. We blijven de ontwikkelingen uiteraard wel volgen.
- **Kernenergie:** Om kernenergie te kunnen opwekken moet er een kerncentrale gebouwd worden. Dit duurt minimaal 10 jaar. Dat staat nog los van de discussie hoe duurzaam en veilig kernenergie is. Wij zien kernenergie nu dus niet als geschikt alternatief.

- **Biogas:** Dit alternatief is beperkt beschikbaar en kan niet een hele wijk voorzien van warmte.

Wij zijn er voor u!

"Er zal de komende tijd veel veranderen voor de bewoners van De Nijverheid, dus de inwoners van het hele project-gebied. En daar komen wij als BewonersOverleg Nijverheid (BON) in beeld. Want wij zijn er voor de belangen van u als bewoner. Voor huurders en zeker ook voor de belangen van de huiseigenaren! Dit benadrukken wij heel graag nog een keer. Wij zijn bij de besprekingen tussen gemeente, Welbions, Twence

en energiebedrijven aanwezig. Zo blijven we zo goed mogelijk op de hoogte van de stand van zaken en kunnen we u hier zo goed mogelijk over informeren. De uitkomsten van het UT-onderzoek geven aan dat u zich goed door ons vertegenwoordigd voelt. Dit willen we graag voor het vervolg voortzetten. Dus heeft u vragen en/of opmerkingen? Wij zitten elke dinsdag bij het spreekuur in De Bouwmeester, Marthastraat 20. U bent tussen

16.00 uur en 17.30 uur van harte welkom.

Of stuur een mail naar info@denijverheid.nl."

Namens het BON-bestuur,
Claudia Vos

19 maart sluiten de experts van Welbions en gemeente aan bij het spreekuur (van 16.30 tot 17.30 u)

Bestuur BON, niet op de foto: André Aansorgh en Johnny Dat

Colofon

De nieuwsbrief Nijverheid Aardgasvrij is een uitgave van de gemeente Hengelo en Welbions met advies van Bewonersoverleg Nijverheid (BON) Uitgave 2, februari 2019

Meer informatie

- www.hengelo aardgasvrij.nl
- duurzaam@hengelo.nl of klantenservice@welbions.nl
- 14 074 (gemeente hengelo) of (074) 246 83 00 (Welbions)

